

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Aleše Sabola a soudců
Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové ve věci

žalobce: **Ing. L. Š., nar. ...**
bytem [adresa bydliště]

proti
žalovanému: **Státní tajemník v Ministerstvu obrany**
sídlem náměstí Svobody 471/4, 160 01 Praha 6 - Bubeněč

o žalobě proti rozhodnutí Státního tajemníka v Ministerstvu obrany ze dne 8.4.2016,
č.j. 92-31/2014-1692

t a k t o :

- I. Rozhodnutí státního tajemníka v Ministerstvu obrany ze dne 8.4.2016, č.j. 92-31/2014-1692, se v jeho výroku 2. ruší a věc se v tomto rozsahu vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Ve vztahu k výroku 1. rozhodnutí státního tajemníka v Ministerstvu obrany ze dne 8.4.2016, č.j. 92-31/2014-1692, se žaloba zamítá.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3000 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí státního tajemníka v Ministerstvu obrany, kterým částečně vyhověl odvolání žalobce proti rozhodnutí ředitele odboru řízení lidských zdrojů sekce státního tajemníka Ministerstva obrany (dále také jako správní orgán I. stupně) ze dne 11.1.2016, č.j. 92-27/2014-1692, jímž bylo částečně vyhověno žádosti žalobce o proplacení odměny za služební pohotovosti nařízené žalobci v období od 1.1.2011 do 31.1.2012, a to v celkové výši 104.229,- Kč, přitom ve zbytku, tj. v nároku na odměnu za pohotovost, kterou měl žalobce vykonat po 31.1.2012, byla žádost žalobce zamítnuta. Žalobce byl přitom příslušníkem Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav do 30.9.2013, kdy tento útvar zanikl. Žalovaný v žalobou napadeném řízení rozhodl, že žalobci náleží úroky z prodlení z přiznané odměny za služební pohotovosti, které mu byly nařizovány v období od 1.1.2011 do 31.1.2012, přitom v této části výrok II. napadeného rozhodnutí zrušil a věc vrátil služebnímu orgánu I. stupně k novému rozhodnutí. Ve zbytku odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.
2. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí odkázal na § 30 odst. 2 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, a na § 19 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, dále pak na závěry vyslovené v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2013, čj. 4 Ads 55/2013 - 59, a ze dne 9. 10. 2013, čj. 6 Ads 47/2013 - 41. Uvedl, že v řešené věci nebylo sporu o uvedení žalobce ve vnitřních rozkazech velitele Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav č. 1/2012 na rok 2012 jako osoby zařazené do bojové a mobilizační pohotovosti ve skupinách s časovou normou dosažitelnosti 360 min. Spornou je však otázka, zda v daném případě bylo příslušným služebním orgánem žalobci nařízeno v době mimo dobu služby takové omezení, které by mělo znaky služební pohotovosti.
3. V rozkazu velitele Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav č. 1/2012 byl žalobce uveden v části 2 Dosažitelnost, zařazen byl do bojové a mobilizační pohotovosti, kde je uvedeno: „Dnem 1.1.2012 se zařazují do bojové a mobilizační pohotovosti s povinností být připraven dostavit se na stanovený signál na určené místo v časové normě do 360 minut“. Dále byl žalobce tímto rozkazem předurčen na pozici příslušník operačního střediska Velitelství Vojenské policie, přitom na tuto pozici bylo předurčeno dalších 42 osob. K tomu bylo každý týden vnitřním rozkazem velitele určeno, která z nich byla zařazena do bojového rozdělení (BoRo).
4. Žalobce byl určen jako příslušník operačního střediska v rámci BoRo vnitřním rozkazem velitele Velitelství vojenské policie Stará Boleslav (např. č. 36/2012 ze dne 31.8.2012). V rozkazu je pak uvedena služební pohotovost pro pohotovostní oddělení, kdy tam zařazení vojáci měli povinnost dostavit se k výkonu služby v čase 120 minut. Je zřejmé, že služební orgány rozlišovaly mezi služební pohotovostí s povinností dostavit se k výkonu služby v určitém čase a mezi bojovým rozdělením, při němž nebyla osoba tam zařazená nikterak omezena. Jestliže v době, kdy byl žalobce zařazen v bojovém rozdělení jako operátor operačního střediska, vznikla potřeba zabezpečit úkoly Vojenské policie, vydal náčelník Vojenské policie zvláštní nařízení, z kterého by teprve vyplynulo, že je žalobce zařazen do služební pohotovosti, přitom tímto nařízením by mu byla stanovena i časová norma, v níž se má k výkonu služby dostavit. Jelikož

v době, kdy byl žalobce určen v BoRo, nebylo vydáno žádné zvláštní nařízení, na jehož základě by žalobce přešel do pohotovosti, nebyl žalobce nijak omezen na svých právech, nebylo mu určeno místo, kde se musí zdržovat ani úkoly, které měl plnit mimo pravidelné rozvržení doby služby, nebyl zavázán časovou normou pro reakci na rozkaz.

5. Smyslem Nařízení náčelníka Vojské policie k hotovostnímu systému Vojské policie, č.j. 85-10/2012-5104, bylo předurčit a připravit příslušníky Vojské policie k plnění úkolů v rámci hotovostního systému, časová norma pak měla být stanovena až na základě zvláštních nařízení. Až po seznámení vojáka s jeho zněním, resp. časovou normou, by voják přešel do služební pohotovosti.
6. Byla-li v rozkazu č. 6/2012 uvedena povinnost dostavit se do služby v co nejkratší době, a to při absenci časové normy, osoby odpovědné za hotovostní systém Velitelství Stará Boleslav ve svých výpovědích uvedly, že voják zařazený do dosažitelnosti by se v případě, kdy by došlo k dohodě o výkonu služby v mimopracovní době, dostavil v čase podle svých možností. Jde-li o aktivaci příslušníků v souvislosti s cvičnou leteckou nehodou (duben 2012), žalovanému bylo z úřední činnosti známo, že se v daném případě jednalo o aktivaci osob zařazených do služební pohotovosti s časovou normou do 120 minut (těm byla pohotovost proplacena), osoby zařazené do dosažitelnosti bez časové normy povinnost dostavit se d výkonu služby od 1.2.2012 neměly, dostavení do služby záviselo na dobrovolnosti daného vojáka. Prověřování telefonního spojení v rámci zabezpečení dosažitelnosti podřízených vyplývalo z běžné praxe u všech vojenských útvarů, povinnosti či omezení z této praxe vojákům nevznikaly.
7. Žalovaný konstatoval, že provádění důkazů je na zvážení služebního orgánu, který řízení vede, žalovaný přitom neshledal v postupu služebního orgánu I. stupně pochybení a skutkový stav považoval za dostatečně zjištění nevzbuzující pochybnosti.
8. Neproplacení služební pohotovosti v době čerpání řádné dovolené vyplývá ze samotné podstaty tohoto institutu; dovolená slouží k regeneraci a odpočinku, pracovní pohotovost v době čerpání řádné dovolené nařízena být nemůže. Obdobná situace pak nastává i v případě poskytnutí služebního volna.
9. Žalobce nebyl zařazením do bojové a mobilizační pohotovosti ve vnitřním rozkazu velitele Velitelství Vojské policie Stará Boleslav č. 1 pro rok 2012 žádným způsobem omezen, neboť v daném případě se nejednalo o jakýkoliv typ pohotovosti, z kterého by pro něj vyplývaly nějaké konkrétní povinnosti, nýbrž pouze o přípravu k plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti ve smyslu RMO č. 7/2009 Věstníku. Do režimu výkonu služební pohotovosti podle § 30 zákona o vojácích z povolání by se žalobce dostal až po vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu. K samotnému plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti ze strany žalobce nikdy nedošlo. Žalobce nebyl zařazením do této bojové a mobilizační pohotovosti v době mimo své základní týdenní doby služby nikterak omezován na svých právech. Žalobcem uváděné povinnosti byly buď omezeními ze zákona pro všechny vojáky, nebo šlo pouze o poskytnutí nezbytné součinnosti, např. sdělit telefonický kontakt, místo pobytu, umožnit prověření schopnosti reagovat na výzvu příslušného vedoucího zaměstnance v souvislosti s plněním úkolů, které vyplývají z bojové a mobilizační pohotovosti. Poskytnutí

takovéto součinnosti nepovažoval žalovaný za omezení žalobce, protože bylo zcela zřejmé, že tyto údaje jsou poskytovány pro potřebu budoucího možného zařazení do služební pohotovosti při hrozbě plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti.

10. Žalobce v žalobě namítl, že v nařízení k hotovostnímu systému č.j. 85-10/2012-5104 není uvedeno, že by měla být vojákům prostřednictvím vnitřního rozkazu uložena „povinnost dostavit se v co nejkratší době do zaměstnání“, jak je uvedeno ve vnitřním rozkazu velitele č. 6/2012. S nařízením hotovostního systému nebyli řadoví příslušníci velitelství seznámeni, ani o něm poučeni. Pokud žalovaný tvrdil opak, jedná se o ničím nepodloženou spekulativní domněnku, neboť Ing. K. pouze uvedl, že poučení měli provádět náčelníci oddělení, přitom on v té době již u útvaru nebyl. Výpovědi svědků Ing. K. a Ing. S. nejsou relevantní, tito svědci totiž u útvaru nikdy nesloužili, nemohli se tak vyjádřit k tomu, jaká praxe panovala u útvaru. Naopak výpověďmi náčelníka štábu Ing. K., náčelníka operačního oddělení Ing. L., náčelnice operační skupiny Mgr. B. a náčelníka oddělení obecné kriminality Mgr. B. bylo potvrzeno, že poučení provedeno nebylo. Sám žalobce jako náčelník služby dopravní a pořádkové policie takové poučení neprovedl, neboť byl v té době na misi v Afgánistánu.
11. Praxe u útvaru pak byla minimálně k 31.1.2012 taková, že voják zařazený do pohotovosti operátora musel být na telefonu a musel být připraven dostavit se do zaměstnání v časové normě 360 min. Vojáci nebyli nikdy poučeni o tom, že by od 31.1.2012 nemuseli být na telefonu a nemuseli se do zaměstnání dostavit, a že by během pohotovosti mohli např. požívat alkoholické nápoje, nebo cestovat do zahraničí. Vojáci se tak nadále drželi zavedené praxe a jednacího řádu. S těmito odvolacími námitkami se přitom žalovaný nijak nevypořádal.
12. Neobstojí závěr žalovaného, že voják zařazený do pohotovosti bez časové normy nebyl nikterak omezen. Žalovaný sám již připustil, že vojáci museli udržovat telefonické spojení s útvarem, tedy zdržovat se na místech pokrytých signálem mobilního operátora. Musel se zdržet činností, které by mu bránily přijmout hovor (návštěva bazény, koncertu apod.). I po datu 1.2.2012 musel příslušník zařazený u útvaru do pohotovosti bez časové normy udržovat telefonické spojení s útvarem a musel být připraven se v době co nejkratší dostavit do zaměstnání. V souladu s nastavenou a dlouholetou praxí se tak současně musel zdržet všeho, co by mu tyto povinnosti bránilo splnit. Došlo tak k naplnění institutu služební pohotovosti, za kterou náleží odměna dle zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost.
13. K neproplacení pohotovosti v den výkonu, řádné dovolené, služební volna žalobce namítl, že pohotovostní systém byl vytvořen pro případ řešení události v mimopracovní době. Každý operátor operačního střediska měl specifické postavení a došlo-li v mimopracovní době k události, nebylo možné, aby tato pozice byla obsazena jiným specialistou. Pokud byl tedy n a konkrétní pozici v hotovostním systému uveden, musel žalobce pohotovost fyzicky držet, jinak by hotovostní systém nebyl funkční. Skutečnost, že současně čerpal řádnou dovolenou, popř. služební volno, mu fyzicky nebránila, aby udržoval spojení s útvarem a byl připraven se ve stanovené časové normě dostavit do zaměstnání. Tedy i ve dnech, kdy žalobce čerpal dovolenou, pohotovost držel. U velitelství se jednalo o zavedenou

praxi, že neplacené pohotovosti byly nařizovány i během dovolené, případně služebního volna, a to z důvodu deficitu odborně vyškolených pracovníků schopných jednotlivé druhy pohotovosti držet.

Režim nařizování pohotovosti dle zákoníku práce a dle zákona o služebním poměru není totožný. V případě zákona o služebním poměru není souhlas s nařízením služební povinnosti po vojákovi vyžadován, i za dobu držení pohotovosti v průběhu čerpání dovolené žalobci náleží odměna. Pohotovost totiž fakticky držel, přitom tak činil na rozkaz, který byl dle § 48 odst. 1 písm. a) zákona o vojácích z povolání povinen uposlechnout.

14. Do bojové a mobilizační pohotovosti byl žalobce zařazen rozkazem č. 1 v r. 2011 a rozkazem č. 1 v r. 2012. Těmito rozkazy mu vznikla povinnost být připraven dostavit se na stanovený signál na určené místo v časové normě. Prostřednictvím jednatelů řádu Velitelství VP Stará Boleslav byly žalobci ve vztahu k bojové a mobilizační připravenosti uloženy další povinnosti, jejichž smyslem bylo nastavit a zajistit jeho celoroční dosažitelnost. Byly pak opakovaně a plošně prováděny проверки spojení ze strany nadřízených vůči všem příslušníkům útvaru. Dosažitelnost byla definována zákonem č. 76/1959 Sb., u některých služebních poměrů vojáků, ve znění zákona č. 226/1992 Sb., kde v ustanovení § 11 odst. 2 byla definice uvedena tak, že dosažitelností se rozumí povinnost vojáků hlásit svému veliteli místo pobytu v době mimo jeho zaměstnání a jejich připravenost na stanovený signál a ve stanovené době se dostavit na určité místo. I když byl tento zákon zrušen zákonem č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, který již pojem dosažitelnosti nepřevzal, v armádě byl tento pojem využíván nadále. V rámci poučení prováděného ze strany nadřízených byl přitom žalobce upozorněn na nutnost udržování spojení s útvarem, tedy být tzv. na telefonu a zdržet se v době výkonu hotovosti čehokoliv, co by bránilo splnit uložené povinnosti.
15. Žalobce namítl porušení práva na spravedlivý proces spočívající v nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů a v jednostranném provedení dokazování. Spolu s návrhem na doplnění dokazování ze dne 4.5.2015 a 7.9.2015 žalobce označil důkazy – protokoly o výpovědích svědků a účastníků řízení, současně předložil výpovědi bývalých příslušníků velitelství Stará Boleslav, přitom zároveň žádal provedení svědeckých výsledků těchto osob. Výsledky správní orgán I. stupně neprovedl s tím, že by neměly žádný vliv na jeho rozhodnutí, žalovaný úvahu doplnil tak, že provádění důkazů je na zvážení správního orgánu, který řízení vede. Takové závěry ve vztahu k dokazování nejsou přezkoumatelné. V tomto ohledu žalobce odkázal na soudní judikaturu řešící opomenutí důkazů a namítl, že správní orgány důkazy neprovedly, svůj postup však řádně nezdůvodnily, žalobcem navržené důkazy ani v rozhodnutí nevyhodnotily. Nedostály tak povinností vyplývajícím z § 3, § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu.
16. Žalobce rovněž namítl, nepřezkoumatelnost výpočtu odměny za služební pohotovost, neboť v rozhodnutí správního orgánu I. stupně je uvedena tabulka, ze které ale nevyplývá, jak byly výpočty provedeny, z jakých konkrétních částek byly mzdy v jednotlivých měsících vypočítány. Zdůraznil, že v odvolání neuvedl, v jakém rozsahu rozhodnutí napadá, proto podle § 82 odst. 2 správního řádu platí, že se domáhal zrušení celého rozhodnutí. Z odvolání je patrné, že vznesl námitky i proti I. výroku rozhodnutí prvoinstančního orgánu.

17. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Zdůraznil, že do 31.1.2012 se v případě pohotovosti operátora střediska vojenské policie jednalo o pohotovost, za jejíž vykonání náležela odměna. Za služební pohotovost vykonanou do tohoto data byla žalobci odměna přiznána. Dne 31.1.2012 bylo v návaznosti na realizaci nařízení náčelníka generálního štábu armády ČR V528/2011-1160 vydáno nařízení náčelníka vojenské policie k hotovostnímu systému vojenské policie č.j. 85-10/2012-5104, které ve svém čl. IV. výslovně zavedl „služební pohotovost“ bez časové normy jako institut nahrazující do té doby používaný institut „pracovní pohotovost“ s časovou normou 18 hodin. Smyslem tohoto článku bylo předurčit a připravit příslušníky vojenské policie k naplnění stanovených úkolů v rámci hotovostního systému vojenské policie. Těmto osobám měla být stanovena časová norma až na základě zvláštního nařízení náčelníka generálního štábu armády ČR, nebo zvláštního nařízení náčelníka vojenské policie, tzn., že v případě vzniku krizové situace, resp. mimořádné situace, by bylo vydáno zvláštní nařízení, a až po seznámení vojáka s jeho zněním, resp. s časovou normou, by voják přešel do výkonu služební pohotovosti. Vojákům nebyly nařizovány služební pohotovosti s časovou normou dostavení se na pracoviště, nebo jiné určené místo. Měli dosažitelnost bez stanovené časové normy, což znamenalo, že v případě potřeby by do výkonu služební pohotovosti byli veleni až na základě seznámení se zvláštním nařízením. S vnitřními rozkazy, kterými byla upřednostňována dosažitelnost vojáků na jednotlivé měsíce a týdny z období před změnou hotovostního systému a po ní, byli seznamováni všichni náčelníci oddělení, včetně žalobce, jehož podpis je na konci rozkazu č. 52/2011. Vzhledem k tomu, že žalobce nebyl na základě určení dosažitelnosti jako operátor operačního střediska vojenské policie nikterak omezen v době mimo službu, nesplňuje podmínky pro nárok na odměnu dle § 19 odst. 2 zákona o platu. K aktivaci některých příslušníků vojenské policie k cvičné nehodě uvedl, že povinnost dostavit se měly pouze osoby zařazené ve služební pohotovosti s časovou normou 120 min. Těm také odměna byla proplacena. Osoby zařazené do pouhé dosažitelnosti bez časové normy povinnost dostavit se k výkonu služby neměly. K pohotovosti v den řádné dovolené a služební volna připustil, že žalobce mohl být v den, kdy čerpal řádnou dovolenou, současně formálně ponechán ve vnitřním rozkaze jako osoba, které je nařízena služební povinnost, a mohl být tedy dozorčím telefonicky kontaktován. V den dovolené ale kontaktní telefon u sebe mít nemusel, nemusel se zdržovat v rozsahu signálu sítě příslušného poskytovatele služeb mobilního operátora, ani reagovat na příchozí hovor. Za tento svůj postup žalobce nemohl být, a ani nikdy nebyl zaměstnavatelem sankcionován.
18. K bojové mobilizační pohotovosti žalovaný uvedl, že hotovostní systém byl zásadně zaměřen na zabezpečení vnější a vnitřní bezpečnosti státu. Jednotlivé druhy pohotovostí fungovaly u velitelství vojenské policie Stará Boleslav souběžně, ale každá z nich plnila jiný účel. Zdůraznil, že v případě zabezpečení plnění úkolů směřujících k dosažení a udržení bojové a mobilizační pohotovosti je podmínkou vydání zvláštního nařízení náčelníka generálního štábu a v návaznosti na něj též zvláštního nařízení náčelníka vojenské policie, po níž by došlo i k samotnému nařízení služební pohotovosti v rámci bojové a mobilizační pohotovosti (v týdenním vnitřním rozkazu). V době míru tedy vnitřním rozkazem č. 1 vyčlenění příslušníci v době mimo

službu žádné úkoly směřující k dosažení a udržení bojové a mobilizační pohotovosti neplnili, zejména nebyli povinni dostavit se v určené časové lhůtě na určené místo. Vnitřní rozkaz velitele velitelství vojenské policie Stará Boleslav č. 1/2012 na rok 2012 obsahuje nepřesnou formulaci čl. 2 bodu 5 tohoto vnitřního rozkazu, pokud počítá s povinností být připraven dostavit se na stanovený signál na určené místo v časové normě do 360 minut, avšak všichni byli seznámeni s charakterem bojové a mobilizační pohotovosti a věděli, že jde o citaci z plánovacího dokumentu, který bude aktivován až za zvláštní situace. V žádném případě se ale nejedná o přímé nařízení služební pohotovosti. Žalobce nebyl na základě vnitřního rozkazu nijak ve svém osobním volnu omezen. Ani další námitky nepřezkoumatelnosti výpočtu a porušení práva na spravedlivý proces neshledal žalovaný důvodnými. Finanční odměna za hodinu služební pohotovosti mimo pracoviště je určena 15 % (z průměrného hodinového výdělku, jedná-li se o všední den, nebo 25 % v případě dnů pracovního klidu). Výpočet byl proveden v souladu se zákonem o platu.

19. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce dne 3.2.2014 zaslal služebnímu orgánu 1. stupně svou žádost o proplacení služebních pohotovostí, resp. dosažitelnosti, za kterou mu nebyla v minulosti vyplacena odměna. Požadoval přiznání odměny za vykonané pohotovosti v posledních 3 letech, které byly v organizačních aktech (rozkazech velitele), označeny jako služební pohotovost, resp. bojová a mobilizační pohotovost, či dosažitelnost. Dne 11.1.2016 vydal ředitel odboru řízení lidských zdrojů, sekce státního tajemníka ministerstva obrany rozhodnutí, kterým žádosti žalobce vyhověl, s tím, že mu náleží proplacení za služební pohotovosti, které byly nařizovány v období od 1.1.2011 do 31.1.2012, a to v celkové výši 104.229,- Kč. Ve zbytku byla žádost žalobce zamítnuta. Žalobce podáním ze dne 4.5.2015 rozšířil svoji žádost o požadavek k proplacení úroku z prodlení k odměně za vykonané pohotovosti. O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, kterým odvoláním částečně vyhověl tak, že žalobci náleží úroky z prodlení z přiznané odměny ze služební pohotovosti, které mu byly nařizovány v období od 1.1.2011 do 31.1.2012. V této části výrok č. II. napadeného rozhodnutí žalovaný zrušil a věc vrátil služebnímu orgánu I. stupně k dalšímu řízení. Ve zbytku odvolání zamítl a napadené prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
20. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí.
21. Otázku nařizování bojové a mobilizační pohotovosti u Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav v rozhodném období již bylo judikaturou soudů řešeno, za zásadní soud v tomto ohledu považuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2017, čj. 4 As 84/2016 – 96 (předmětem správního rozhodnutí byla žádost žalobce na výplatu odměny za služební pohotovost za období od 22.3.2009 do 1.2.2009). V rozsudku soud konstatoval: „Z rozkazu ministryně obrany č. 7/2009 *Věstníku* tedy vyplývá, že bojová a mobilizační pohotovost se uplatňuje při vyhlášení stavu ohrožení státu a stavu válečného. Stav ohrožení státu může podle čl. 7 odst. 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějšího předpisu, vyhlásit Parlament na návrh vlády, je-li bezprostředně ohrožena suverénnost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy. Podle čl. 43 odst. 1 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České

republiky, ve znění pozdějších předpisů, rozhoduje Parlament o vyhlášení válečného stavu, je-li Česká republika napadena, nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení. Úkoly bojové a mobilizační pohotovosti se tedy vztahují výlučně k zabezpečení vnější bezpečnosti státu při mimořádných stavech vojenské povahy. Pro plnění těchto úkolů jsou vyčleněni všichni vojáci, kteří se však na ně v době míru toliko připravují a za tímto účelem jsou zařazováni do plánu uvádění do bojové připravenosti. Uvedené zařazení se však nepovažuje za nařízení služební pohotovosti podle § 30 zákona o vojácích z povolání. Ta totiž může být z důvodu plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti vyhlášena jen v naléhavých případech, čemuž předchází určení místa pobytu vojáka, způsobu jeho vyrozumění a dopravy do místa výkonu práce. Jen v těchto výjimečných případech a za uvedených podmínek lze vojákově před vyhlášením stavu ohrožení státu či stavu válečného nařídit služební pohotovost v souvislosti s plněním úkolů bojové a mobilizační pohotovosti s nárokem na přiznání odměny podle § 19 zákona o platu. Taková úprava je ostatně logická, neboť nařizování trvalé či velmi časté služební pohotovosti jednotlivým vojákům z důvodu jejich plošného zařazení do bojové a mobilizační pohotovosti by při absenci vojenské hrozby nedávalo žádný smysl. Rozkazem ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku tak žalobci v roce 2011 a 2012 nebyla nařízena služební pohotovost „.... „vnitřní rozkazy velitele Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav č. 1/2011 a č. 1/2012 obsahovaly jen obecná a organizační pravidla dlouhodobé povahy platná po celý kalendářní rok 2011 a 2012. Těmito rozkazy nedošlo k vyhlášení plošné a stálé služební pohotovosti ve smyslu § 30 zákona o vojácích z povolání, nýbrž jen ke stanovení okruhu příslušníků, kterým může být v průběhu těchto let služební pohotovost nařízena, včetně časových norem, ve kterých se mají dostavit na pracoviště k plnění příslušných služebních úkolů. Stanovení povinnosti vojáků zařazených do bojové a mobilizační pohotovosti být připraveni dostavit se na stanovený signál na určené místo do 360 minut je tedy nutné s ohledem na celkový obsah vnitřních rozkazů č. 1/2011 a č. 1/2012 ve spojení s dikcí a účelem rozkazu ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku chápat tak, že tato časová norma se uplatní až při výslovném nařízení služební pohotovosti konkrétním příslušníkům Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav v souvislosti s plněním úkolů bojové a mobilizační pohotovosti.

22. Služební pohotovost ve smyslu § 30 zákona o vojácích z povolání tak vůči příslušníkům jednotlivých skupin uvedeného vojenského útvaru byla vyhlášována až následujícími vnitřními rozkazy velitele Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav, v nichž jim zpravidla na období jednoho týdne byly stanoveny konkrétní úkoly v rámci hotovostního systému, včetně povinnosti dostavit se do místa výkonu práce v určité časové normě, jak vyplývá z obsahu správního spisu. V těchto navazujících vnitřních rozkazech byly v rozhodném období nařizovány služební pohotovosti v souvislosti s plněním úkolů operátora operačního střediska, vyšetřovatele a člena výjezdové skupiny taktéž žalobci, za něž mu byly rozhodnutím prvoinstančního správního orgánu přiznány odměny. Uvedenými vnitřními rozkazy krátkodobé povahy však žalobci nebyla nařízena služební pohotovost k plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti, a proto mu v souvislosti s jeho pouhým zařazením do tohoto druhu pohotovosti nemohla náležet odměna podle § 19 odst. 2 zákona o platu. „.... „Vnitřním rozkazem velitele Velitelství Vojenské policie č. 6/2012 ze dne 3. 2. 2012 byl změněn bod III vnitřního rozkazu č. 1/2012 tak, že byla nově stanovena dosažitelnost příslušníků tohoto vojenského útvaru mimo pracovní dobu bez časové normy s povinností dostavit se v co nejkratší době do zaměstnání. Tato změna se však netýkala vojáků zařazených do bojové a mobilizační pohotovosti a nemohla se nikterak dotknout toliko

obecné a organizační povahy vnitřního rozkazu č. 1/2012, kterým nemohla být služební pohotovost vyhlášena. Je tedy možné konstatovat, že na základě vnitřních rozkazů velitele Velitelství Vojské policie Stará Boleslav č. 1/2011 a č. 1/2012 ve spojení s rozkazem ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku nebyla žalobci nařízena služební pohotovost podle § 30 zákona o vojácích z povolání v souvislosti s jeho zařazením do bojové a mobilizační pohotovosti ani mu těmito rozkazy nebyla v mimopracovní době uložena omezení srovnatelná se služební pohotovostí. Proto žalobci v tomto případě nemohla náležet odměna podle § 19 odst. 2 zákona o platu.“

23. Soud však zároveň v uvedeném rozsudku vyjádřil názor, že i když v důsledku zařazení do bojové a mobilizační pohotovosti vnitřními rozkazy velitele Velitelství Vojské policie Stará Boleslav č. 1/2011 a č. 1/2012 nebyla příslušníkovi nařízena služební pohotovost ve smyslu § 30 zákona o vojácích z povolání, je nutné se zabývat tím, zda žalobci byla nařízena služební pohotovost k plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti na základě jiného vnitřního řídicího aktu, zejména pak, jestli v souvislosti se zařazením do bojové a mobilizační pohotovosti byla příslušníkovi fakticky uložena omezení, která by svou intenzitou byla srovnatelná s nařízením služební pohotovosti, a jestli uvedený institut nebyl v rozporu s rozkazem ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku zneužit k vyhlášení fakticky neustálé služební pohotovosti příslušníků Velitelství Vojské policie Stará Boleslav i v mírové době, a to případně i za účelem plnění úkolů, jež nemají s bojovou a mobilizační pohotovostí žádnou souvislost. Relevantní je i otázka, zda příslušníkovi nelze odměnu za případnou faktickou, byť nezákonně nařízenou, služební pohotovost přiznat z titulu povinnosti poskytnout ochranu legitimního očekávání, který v něm případně vyvolal služební orgán svou ustálenou, jednotnou a dlouhodobou činností při aplikaci institutu bojové a mobilizační pohotovosti (v tomto ohledu Nejvyšší správní soud odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21.7.2009, č.j. 6 Ads 88/2006 - 132).
24. Podle žalobních tvrzení byla žalobci uložena omezení, která fakticky odpovídala neustálé služební pohotovosti. Žalobce poukazoval na poučení nadřízených služebních funkcionářů o tom, že příslušníci uvedeného vojenského útvaru mají při plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti v dotčeném období nařízenou služební pohotovost s časovou normou do 360 minut a s povinností být po pracovní době dostupní na telefonu. V této souvislosti žalobce v žalobě namítl nesprávný způsob provedení a hodnocení jednotlivých svědeckých výpovědí a odmítnutí důkazních prostředků, které k prokázání svých tvrzení navrhl v řízení před správními orgány. Žalobce potom v podané žalobě především namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, a to ve vztahu k vypořádání se s jeho důkazními návrhy.
25. Podle § 68 odst. 3 správního řádu v odůvodnění se uvedou důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
26. Z ustálené soudní judikatury se podává, že z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje

skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. O nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů se jedná rovněž i v případě, kdy správní orgán opomněl vypořádat některou z uplatněných námitek (čj. 2 Ads 58/2003 - 75, čj. 4 As 5/2003 - 52, čj. 1 Afs 135/2004 - 73, čj. 2 Afs 24/2005 - 44, čj. 2 Afs 154/2005 - 245, čj. 5 As 29/2007 - 64). Ústavní soud pak v této souvislosti výslovně zdůrazňuje, že rovněž právo na řádné přezkoumatelné odůvodnění rozhodnutí orgánů veřejné moci, včetně rozhodnutí správních orgánů, je součástí práva na spravedlivý proces zaručeného čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (např. nálezy Ústavního soudu ze dne 14. 10. 1999, sp. zn. III. ÚS 35/99).

27. Ze správního spisu se podává, že žalobce návrhem na doplnění dokazování ze dne 4.5.2015 předložil prohlášení bývalých příslušníků velitelství Stará Boleslav (Ing. M., Ing. V., npor. Mgr. P., V. N.),s tím, že tato prohlášení mají stěžejní povahu, a proto zároveň navrhoval provedení svědeckých výsledků těchto osob. Výsledky svědků správní orgán I. stupně v řízení neprovedl. Zároveň žalobce navrhl provést listinné důkazy – protokoly o výsleších účastníků řízení (kpt. Mgr. M., Bc. D., kpt. Bc. P., nprap. H., kpt. Mgr. K., rtm. H., mjr. Ing. K., kpt. Ing. H., Ing. J. K. ze dne 7.10.2014).
28. Dne 7.9.2015 žalobce navrhl další doplnění dokazování. Do spisu doplnil protokol o výslechu Mgr. B., žádal mj. o provedení výslechu svědka M. B., k prokázání tvrzení o prováděných prověrkách spojení a k prokázání existence směrnic k hotovostnímu systému. Žádal provést výslech Mgr. J., a to ve vztahu k rozporu mezi zaznamenanými výpověďmi svědků a zvukovým záznamem takových výpovědí.
29. Výše uvedené důkazy správní orgán I. stupně nehodnotil, neprovedl ani navrhované výsledky svědků. Ve svém rozhodnutí uvedl, že požadavek na provedení výslechu uvedených svědků neakceptoval, jelikož je mu ze služební činnosti známo, že by tyto výsledky neměly žádný vliv na rozhodnutí o žádosti žalobce. Jestliže pak žalovaný k odvolací námitce žalobce pouze konstatoval, že je na uvážení správního orgánu, jaké důkazy provede, resp. že v tomto ohledu pochybení neshledal s tím, že byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou pochybnosti, není ani z takového závěru zřejmé, proč dokazování k prokázání tvrzení žalobce provedeno nebylo, resp. jak byly důkazy z hlediska jejich relevance k předmětu řízení, obsahu, důkazní síly a ve vztahu k ostatním provedeným důkazům správními orgány hodnoceny.
30. Soud se ztotožnil s tvrzením žalobce, že se správní orgán prvního stupně v tomto rozhodnutí s uvedenými žalobcem navrženými důkazními prostředky nevypořádal, ve vztahu k těmto důkazním návrhům neuvedl takové závěry, které by podle kritérií výše uvedené soudní judikatury obstály. Ani žalovaný (přes žalobcem v odvolání vznesenou námitku poukazující na nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí) vadu rozhodnutí neodstranil, omezil se pouze na obdobně obecné paušální závěry, z nichž ve vztahu k jednotlivým navrženým důkazům není zřejmé, z jakých důvodů nebylo dokazování provedeno, resp. jak byly důkazy podle výše uvedených kritérií hodnoceny. I rozhodnutí žalovaného tedy vykazuje vady spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, v rámci soudního přezkumu nemůže obstát.

31. V tomto ohledu jsou správní orgány povinny respektovat ustálenou rozhodovací praxi Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, která dovozuje, že návrh na provedení důkazu je možné neakceptovat pouze za situace, kdy tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení a dále tehdy, pokud důkaz není způsobilý vyvrátit nebo potvrdit tvrzenou skutečnost, tzn. nedisponuje vypovídací potenci, či pro jeho nadbytečnost, byla-li již skutečnost, která má být dokazována, v dosavadním řízení bez důvodných pochybností postavena najisto (nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 118/09, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne čj. 5 Afs 147/2004 - 89). Neobstojí tedy pouhé konstatování (v daném případě se navíc z rozhodnutí správního orgánu I. stupně nepodávající), že správní orgán I. stupně vyjádření zná ze své úřední činnosti; zcela nepřípadný je pak poukaz na § 2 odst. 4 správního řádu. Neobstojí ani závěr žalovaného, že provádění důkazů je na zvážení služebního orgánu. Z pohledu ekonomie řízení takové právo správnímu orgánu svědčí, nejde však o libovůli správního orgánu, nýbrž o úvahu vycházející z hodnocení rozhodného skutkového stavu, provedeného dokazování, přitom úvaha musí obsahovat důvody, pro které bylo provedení dalšího dokazování shledáno nadbytečným. Takovou úvahou konstatování žalovaného není. Uvedením útržků výpovědí svědků K., S., K. a D. svědčících podle žalovaného o nedůvodnosti žalobcem vzneseného nároku bez toho, aby byly provedeny důkazy, které žalobce ve prospěch svého tvrzení předložil, je zjevným porušením práva žalobce na spravedlivý proces.
32. Podle § 30 odst. 1 zákona o vojácích z povolání se služební pohotovostí rozumí přítomnost vojáka na stanoveném místě výkonu služby nebo na jiných místech, která určí nadřízený, a to mimo dobu služby, a připravenost zahájit plnění služebních úkolů na určeném místě a v určeném čase. Pro posouzení věci je podstatné, zda žalobce musel být připraven zahájit plnění služebních úkolů na určeném místě a v určeném čase, resp. byl povinen se po dobu služební pohotovosti zdržet jednání, které by mu znemožnilo přijetí pokynu a případný výkon služby, a tak byl omezen ve způsobu trávení svého volného času. Uvedený princip mohl obecně platit při nařízení žalobcem tvrzené nepřetržité bojové pohotovosti i v období dovolené či služebního volna. Je tedy třeba posoudit, zda byl žalobce v souvislosti s bojovou a mobilizační pohotovostí omezen právě tímto způsobem, a to z pohledu toho, zda měl legitimní důvod se domnívat, že mu byla bojová a mobilizační pohotovost skutečně nařízena, resp. že vycházel z toho, že je v důsledku takového opatření ve způsobu trávení dovolené omezen. Z tohoto pohledu se žalovaný konkrétním skutkovým stavem ve vztahu k osobě žalobce nezabýval, přestože žalobce tvrdil, že jej během dovolené nařízená pohotovost ve způsobu trávení volného času omezila. I v tomto ohledu je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Poukaz na jiné případy kolize (týdenní) nařízené pohotovosti a nařízené dovolené, resp. vyjádření kolegia expertů, konkrétní skutkový stav rozhodný pro posouzení případu žalobce neřeší. Lze doplnit, že v principu jde o stejné skutkové okolnosti, k nimž žalobce navrhl (správními orgány neprovedené) důkazy (viz výše). Výše uvedená vada nepřezkoumatelnosti pak dopadá i na posouzení nároku žalobce na odměnu za služební pohotovost, pokud byla dle jeho tvrzení držena i po dobu čerpání dovolené.

33. Z výše uvedených důvodů soud shledal rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Soud proto žalobou napadené rozhodnutí ve výroku 2. zrušil pro nepřezkoumatelnost podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil v tomto rozsahu žalovanému k dalšímu řízení.
34. Soud odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2017, čj. 4 As 84/2016 – 96. Pokud příslušníkům Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav mohl za rozhodné období příslušet nárok na odměnu za faktickou, nezákonně nařízenou služební pohotovost s časovou normou do 360 minut a s povinností být po pracovní době dostupní na telefonu, o níž měli být ze strany nadřízených poučeni, resp. že institut služební pohotovosti k plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti mohl být v rozporu s RMO č. 7/2009 zneužit k vyhlášení faktické neustálé služební pohotovosti příslušníků Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav i v mírové době, a to případně i za účelem plnění úkolů, jež nemají s bojovou a mobilizační pohotovostí žádnou souvislost, nebylo možné žalobcem navržené důkazní prostředky, jimiž žalobce navrhoval prokázat zneužití institutu služební pohotovosti k plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti v rozporu s RMO č. 7/2009 ze strany nadřízených, opomenout. V dalším řízení žalovaný zohlední závěry vyslovené výše a bude se znovu zabývat žalobcem navrženými důkazními prostředky z hlediska jejich relevance pro rozhodnutí o žádosti žalobce, rovněž vypořádá všechny žalobcem v odvolání vznesené námitky. Právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný v dalším řízení vázán (ust. § 78 odst. 5 s. ř. s.).
35. Rozhodnutí žalovaného však soud neshledal nepřezkoumatelným ve vztahu k odvolací námitce žalobce uvedené pod bodem 17 jeho odvolání. Jakkoliv žalovaný dospěl k závěru, že odvolání se výroku I. rozhodnutí správního orgánu I. stupně netýkalo, s odvolací námitkou se věcně vypořádal, přitom z rozhodnutí žalovaného je zřejmé, jakým způsobem byla přiznaná odměna za služební pohotovost stanovena. Jde-li o konkrétní částky, z kterých byla vypočítána, lze je určit z údajů uvedených v tabulce na str. 5 prvostupňového rozhodnutí na základě jednoduchého výpočtu. Ani v tomto rozhodnutí soud žalobcem namítanou vadu nepřezkoumatelnosti neshledal.
36. Žalobce se žalobním petitem domáhal zrušení celého žalobou napadeného rozhodnutí, jakkoliv se žalobními body vymezil proti výroku, jímž bylo odvolání (v jeho zbytku) zamítnuto. Soud žalobu v části požadující i zrušení výroku 1., když shledal, že výroky žalobou napadeného rozhodnutí jsou od sebe oddělitelné, zamítl. Tímto výrokem nebyla s konečnou platností dotčena práva žalobce, neboť v jeho důsledku je o žádosti o proplacení odměny v části (původně správním orgánem I. stupně zamítnuté) týkající se úroků z prodlení za období od 1.1.2011 do 31.1.2012 ve správním řízení rozhodováno znovu. Ve vztahu k výroku 1. žaloba důvodná není.
37. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení spočívající v zaplaceném soudním poplatku ve výši celkem 3 000 Kč. Jakkoliv soud žalobu částečně zamítl, šlo z pohledu důvodnosti žaloby k zásadním otázkám věci o rozhodnutí formální, činěné s cílem vypořádat celý žalobní petit. Z tohoto důvodu soud shledal, že neúspěch žalobce

je v poměru k úspěchu ve věci nepatrný,
rozsahu.

a přiznal mu náklady řízení v celém

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu.

O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 28. června 2019

Mgr. Aleš Sabol v. r.
předseda senátu